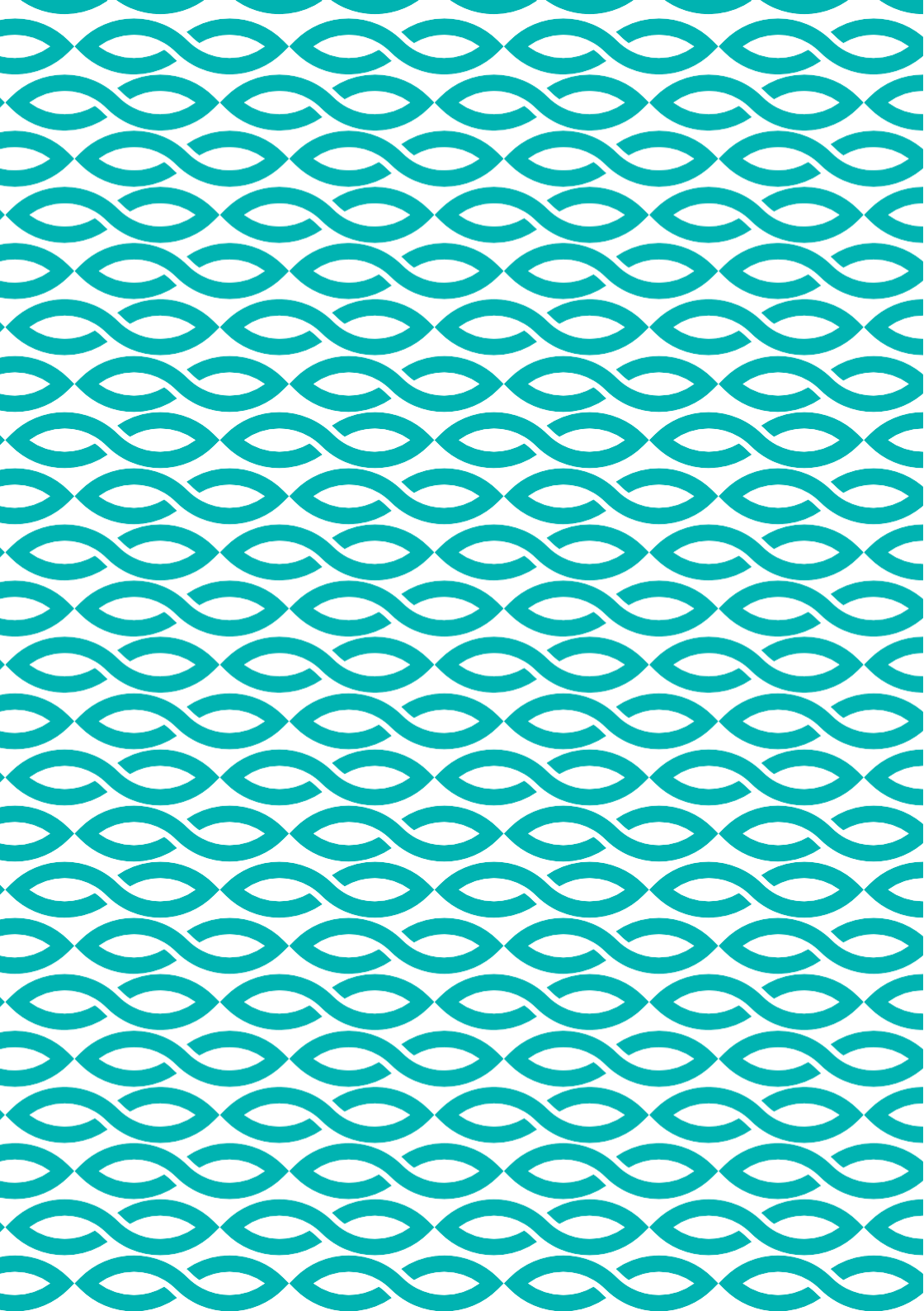

odti

Deonú agus Trasphlandú Orgán Éireann
Organ Donation Transplant Ireland

Informacija šeimoms apie organų donorystę

Apie šį vadovą

Šis vadovas skirtas šeimos nariams, kurių artimasis gali būti tinkamas tapti organų donoru. Suprantame, kad tai – labai sunkus metas, ir tikimės, kad šiame vadove bus aiškiai atskleista organų donorystė. Jei turite bet kokių klausimų, prašome susisiekti su mūsų donorų (-ių) koordinatoriais (-ėmis) iš Airijos organų donorystės ir transplantavimo centro (toliau vadinama ODTI). Mūsų kontaktiniai duomenys pateikti 12 psl.

Šis vadovas paaiškina, kaip asmuo tampa organų donoru (-e) ir kas vyksta:

- prieš donorystę;
- donorystės metu;
- po donorystės.

Kiekvienais metais Airijoje šimtų žmonių gyvybes išgelbėja arba jų sveikatos būklė labai pagerėja, gavus organų donorystės dovaną. Ši dovana galima tik dėl neįtikėtino donorų ir jų šeimų dosnumo, nes jie galvoja apie kitus didelės netekties metu.

Kaip asmuo tampa organų donoru (-e)?

Dauguma pacientų, kurie tampa organų donoriais (-ėmis), patyrė netikėtą smegenų traumą. Šis pažeidimas gali įvykti dėl:

- fizinio smūgio;
- smegenų kraujavimo;
- insulto;
- deguonies stokos sustojus širdžiai.

Tokiais atvejais pacientas bus prijungtas prie plaučių ventiliatoriaus, kuris perima kvėpavimą, ir gali prireikti vaistų, kad kraujospūdis būtų normalus. Paprastai tokie ligoniai patenka į intensyviosios terapijos skyrių (ICU).

Numatyti du atvejai, dėl kurių pacientas po mirties gali tapti organų donoru (-e):

1. Smegenų mirtis;
2. Kraujotakos sustojimas.

Smegenų mirtis

Kartais medikams tampa aišku, kad paciento sužalojimai yra tokie sunkūs, kad jis jau gali būti miręs, nors širdis ir toliau plaka dėl intensyviosios terapijos skyriaus teikiamos priežiūros. Tai vadinamoji smegenų mirtis. Tai reiškia, kad smegenyse nebevyksta kraujotaka ar deguonies apykaita. Smegenys daugiau nebefunkcionuoja, ir nebėra vilties pasveikti.

Du vyresnieji gydytojai (vienas iš jų – konsultantas) atliks testus, kurie patvirtins smegenų mirties diagnozę. Mirties laikas bus fiksuojamas tada, kai bus baigti antrųjų testų rinkiniai.

Kraujotakos sustojimas

Kai kuriais atvejais medikų komisija gali padaryti išvadą, kad nepaisant to, ką jie daro, siekdami išgelbėti paciento gyvybę, gydymas neveikia ir mirtis neišvengiama. Ligonis negali pasveikti ir negali išgyventi be ventiliacijos aparato ir (arba) vaistų.

Pasitarus su paciento šeima, priimamas sprendimas pakeisti slaugos tikslą ir susitaikyti su mintimi, kad ligonio mirtis neišvengiama. Tada taikoma paliatyvioji priežiūra. Paprastai tai apima:

- paciento (-ės) atjungimą nuo plaučių ventiliatoriaus;
- kvėpavimo vamzdelio ištraukimą;
- orios ir palengvintos mirties priemonių teikimą.

Sprendimai dėl smegenų mirties patvirtinimo arba sprendimo pradėti paliatyviąją slaugą yra atskirti nuo svarstymų dėl organų donorystės. Organų donorystės galimybė bus svarstoma tik tuo atveju, kai šeima bus pasiruošusi ją svarstyti.

Pasiruošimas organų dovanojimui

Siuntimas į ODTI

Jeigu jūs ir jūsų šeima norėtų apsvarstyti klausimą dėl savo artimojo organų donorystės, ICU specialistai galės atsakyti į jūsų klausimą. ICU dirba slaugos specialistai, vadinami organų donorų slaugos vadovais (ODNM), kurie gali susitikti su jumis ir atsakyti į visus klausimus.

Taip pat galite pasikalbėti su vienu(-a) iš mūsų donor(i)ų koordinatorių. Jie(-os) gali susitikti su jumis ir jūsų šeima, kad išaiškintų procedūrą ir kaip jūsų artimojo donorystė galėtų išgelbėti daug gyvybių. Donor(i)ų koordinatoriai (-ės) prieinami 24/7 formatu jūsų klausimams.

Kokius organus ir audinius galima paaukoti?

- Širdį
- Plaučius
- Kepenis
- Kasą
- Inkstus
- Širdies vožtuvus ir audinius
- Kraujagysles

Kai sutinkate su organų donoryste, nutinka daugybė dalykų, kuriuos aprašome kitame puslapyje.

Gyvenimo ir medicininė istorija

- ICU specialistai(-ės) paprašys jūsų ar jūsų šeimos narių pateikti informacijos apie jūsų artimo žmogaus gyvenimą ir medicininę istoriją.
- ICU specialistai(-ės) tada susisieks su mūsų donor(i)ų koordinatoriais(-ėmis). Donor(i)ų koordinatorius(-ė) naudos šią informaciją, kreipdamasi(s) į transplantacijos centrus, kad surastų tinkamą asmenį, kuris galėtų gauti jūsų artimojo organus.

Kraujo tyrimai

ICU personalas paims iš jūsų artimo žmogaus kraujo ir išsiųs jį ištirti į dvi laboratorijas. Šiais tyrimais tikrinama recipientų (organų gavėjų) atitiktis ir ar kraujyje nėra kokių nors virusų. Tyrimai trunka kelias valandas ir jie privalo būti atlikti prieš organų donorystę.

Susitikimas su jūsų donor(i)ų koordinatoriumi(-e)

Jūs ir jūsų šeimos nariai susitiks su donoro(i)ų koordinatoriumi(-e). Donor(i)ų koordinatorius(-ė) paaiškins organų donorytės procedūrą, atsakys į bet kokius klausimus ir padės jums užpildyti:

- sveikatos ir gyvenamosios anketą;
- sutikimo formą.

Paskirtasis šeimos narys turi tai užpildyti. Paskirtasis šeimos narys turi būti asmuo, kuris geriausiai pažinojo jums artimą žmogų.

Siekiant užtikrinti, kad donor(i)ų koordinatorius(-ė) turėtų reikiamos informacijos, kad transplantacijos centrai galėtų priimti pagrįstus sprendimus dėl organų tinkamumo transplantacijai, reikalinga visa medicininė ir socialinė istorija.

Atminimo dovana ir tolesnis susitikimas

Donor(i)ų koordinatorius(-ė) paklaus, ar norėtumėte pasilikti atminimo dovanėlę, tokią kaip jūsų artimo žmogaus plaukų sruoga ar rankų atspaudas. Taip pat aptarsime galimą anoniminį susirašinėjimą tarp organų gavėjų ir jūsų šeimos narių ateityje.

Per šį susitikimą jums bus duotas kontaktinis numeris, kuriuo galėsite susisiekti su donor(i)ų koordinatoriumi(-e) ar ODTI specialistais, jeigu reikės.

Koroneris ir lavono skrodimas

Esant tam tikroms aplinkybėms, apie staigią ar netikėtą mirtį reikia pranešti koroneriui(-ei). Tai atliekama nepaisant organų donorystės. Koroneris(-ė) yra mirties priežastį tirianti(s) pareigūnas(-ė). Intensyviosios terapijos skyriaus (ICU) darbuotojai (-os) galėjo aptarti šią galimybę su jumis. Koroneris(-ė) nuspręs, ar jūsų artimam žmogui reikia atlikti skrodimą.

Jeigu skrodimas būtinas, šeimos nariui gali reikėti atlikti formaliąją policijos asmens tapatybės nustatymo procedūrą ICU skyriuje.

Jeigu koroneris(-ė) nuspręs, kad jūsų artimam žmogui reikia atlikti skrodimą, tai iš ligoninės jo palaikai bus atiduoti vėliau. Tačiau tai neturėtų atidėti organų donorystės procedūros.

Jeigu turėsite bet kokių klausimų dėl koronerio(-ės) ar lavono skrodimo, prašome kreiptis į ICU personalą.

Organų donorystės procesas

Organo donorystės procedūra

Priėmus sprendimą dovanoti organą transplantuojamam(-ai) pacientui(-ei), specialioji transplantacijos chirurgų brigada bus iškviesta atvykti į ligoninę atlikti operacijos. Jie(-os) nuvyks tiesiai į operacinę ir nesusisieks su jūsų šeima ir nematys jūsų artimo žmogaus, kol jis bus perkeltas į operacinę operuoti.

Operacija gali trukti kelias valandas. Ją atliks specializuota įvairių transplantavimo centrų chirurgų brigada:

- „Mater“ ligoninė: širdies ir plaučių transplantacija;
- „St. Vincent“ ligoninė: kepenų ir kasos transplantacija;
- „Beaumont“ ligoninė: inkstų transplantacija.

Kartais, jeigu nerandama(s) tinkama(s) organų gavėja(s) Airijoje, jie pasiūlomi transplantacijos centrams Jungtinėje Karalystėje ir Europoje.

Operacijos metu chirurgai nuspręs, ar organai tinka transplantavimui. Jeigu organas netinkamas transplantuoti, jis liks pas jūsų artimą žmogų.

Chirurgai paims tik tuos organus, kuriems paaukoti duotas sutikimas. Kartais organas vėliau gali tapti netinkamas transplantuoti, ir tokiu atveju aptarsime šias aplinkybes su jumis šeimos susitikimo metu. Donor(i)ų koordinatorius(-ė) bus su jumis per visą jūsų artimo žmogaus operaciją.

Po operacijos transplantavimo brigada kuo skubiau transplantuos organą ligoninėje, kai organų gavėjas bus paruoštas operacijai.

Po donorystės operacijos

Kas mano artimo žmogaus kūnui bus daroma po operacijos?

Po operacijos jūsų artimo žmogaus kūnas toliau bus prižiūrimas donor(i)ų koordinatoriaus(-ės) ir operacinės personalo, laikantis pagarbos ir orumo. Viską atlikus palaikai bus perkelti į ligoninės morgą, iš kur bus atiduoti šeimai palaidoti. Kaip buvo minėta anksčiau, organų donorystė neatidės laidotuvių, bet jos gali būti atidėtos dėl skrodimo.

Ar organų donorystė turės įtakos laidotuvėms?

Laidotuvės turėtų vykti įprastai. Susiekite su laidotuvių biuro agentu(-e), kuri(s) kreipsis į ligoninės morgą ir padės jums bei jūsų šeimos nariams pasiruošti laidotuvėms.

Ar man bus pranešta apie sėkmingai atliktą transplantacijos operaciją?

Taip, donor(i)ų koordinatorius(-ė) paskambins jums tinkamu laiku, kad praneštų apie donorystės ir transplantavimo rezultata, **nebent** nurodysite neskambinti. Jie atsakys į bet kokius klausimus.

Kiek informacijos man bus suteikta apie organų gavėją?

Jūsų artimojo organai gali būti naudojami išgelbėti kelių gavėjų gyvybes, bet jums bus suteiktas ribotas informacijos kiekis. Taip siekiama apsaugoti donoro(-ės), jo(s) šeimos ir transplantuojamų organų gavėjų anonimiškumą. Organų transplantavimas padeda išsaugoti šimtus gyvybių kiekvienais metais. Nuolat užtikrinamas tęstinis ryšys, jeigu reikės anoniminės paslaugos.

Ar organų gavėja(s) žinos, kas aš esu?

Ne. Organų gavėjui(-ai) nebus teikiama jokios informacijos, kuri leistų nustatyti jūsų ar jūsų artimo asmens tapatybę, bet jiems gali būti nurodyta jūsų artimo asmens lytis.

Ar organų gavėja(s) parašys man ar mano šeimai?

Kartais organų gavėjai(-os) nori parašyti donoro(-ės) šeimai, dėkodami jiems už naujo organo dovanojimą. Kai kurie(-ios) gavėjai (-os) parašo greitai po donorystės, kitiems reikia daugiau laiko, o kiti gali niekada neparašyti. Gali būti įvairiai, tačiau daugelis stengiasi kuo geriau išreikšti savo dėkingumą.

Donorystės metu klausime, ar norėtumėte gauti laiškų iš organų gavėjų. Žinome, kad sutikti su tuo donorystės dieną gali būti labai sudėtinga, todėl informuojame, kad galite bet kada apsigalvoti. Jeigu atsakėte „taip“, šie laiškai bus išsiųsti donor(i)ų koordinatoriams(-ėms), kad jie(-os) peržiūrėtų juos prieš jums juos gaunant.

Kas bus daroma, jeigu ODTI gaus man skirtą laišką?

Donor(i)ų koordinatorius(-ė) peržiūrės laišką, siekdamas įsitikinti, kad organų gavėjai(-os) **neatskleidė** savo asmens tapatybės duomenų. Bet kokiuose jums skirtuose laiškuose nebus nurodomas organų gavėjo(s) adresas, telefono numeris ar nuotrauka.

Prieš atsiųsdamas **pirmąjį** laišką, donor(i)ų koordinatorius(-ė) paskambins jums, siekdamas įsitikinti, ar vis dar norite gauti tokius laiškus. Jeigu sutiksite, donor(i)ų koordinatorius(-ė) išsiųs jums bet kokius laiškus registruotu paštu.

Ir toliau peržiūrėsime visus laiškus, prieš siųsdami jums, kad jie išliktų anonimiški. Jeigu nebenorėsite gauti šių laiškų, praneškite mums.

Kas daroma, jeigu manoma, kad per anksti gauti tokius laiškus?

Bet kokius laiškus ar atvirutes galime laikyti savo biure, kol pajusite, kad esate pasiruošę juos gauti. Jeigu jūs ar jūsų šeima to nenorite, jums laiškų nesiųsime, ir jie bus saugomi ODTI.

Kaip galiu atsakyti organų gavėjui(-ai)?

ODTI taiko tą pačią procedūrą, kad galėtumėte išsiųsti laišką, kaip taikoma ir organų gavėjams(-oms) siunčiant laiškus. Šiuo atveju prašome jūsų nurodyti informacijos, kuri leistų nustatyti jūsų ar jūsų artimojo asmens tapatybę.

Siųsdami savo laišką, į adresuotą voką turite įdėti du dalykus:

- 1. Savo laišką ar atviruką neužklijuotame voke be adreso** (prašome jo neužklijuoti, nes donor(i)ų koordinatorius(-ė) jį peržiūrės);
- 2. Atskirą popieriaus lapą su:**
 - jūsų vardu ir pavarde;
 - jūsų artimo asmens vardu ir pavarde;
 - donorystės data.

Įdėkite laišką, neužklijuotą voką be adreso ir popieriaus lapą su jūsų duomenimis į adresuotą voką ir išsiųskite jį mums adresu:

Donor Coordinators

ODTI

Ground Floor

Bridgewater Business Centre

Conynham Road

Islandbridge

Dublin 8

D08T9NH (Ireland)

Donor(i)ų koordinatoriai(-ės) ODTI dar kartą turės patikrinti, ar jūsų laiške nėra asmens tapatybę atskleidžiančios informacijos. Tada išsiųsime šį laišką į transplantacijos centrą, kad jis būtų perduotas organų gavėjams(-oms).

Ką daryti, jeigu nežinau, ką parašyti laiške?

Viena(s) iš mūsų donor(i)ų koordinatorių gali jus pakonsultuoti ir padėti parašyti laišką. Jums gali kilti noras nurodyti savo artimo žmogaus vardą, apibūdinti su jo domėjimosi sritis ir gyvenimą.

Prašome laiškuose **neskelbti** šios informacijos:

- mirties priežasties;
- mirties vietos ir datos;
- nuotraukų;
- adresų;
- telefonų numerių;
- kitų kontaktinių duomenų.

Ar galiu pateikti informacijos apie donorystę socialinėje žiniasklaidoje?

Daugelis pacientų paramos grupių ir savanoriškų organizacijų naudojami socialine žiniasklaida, kad paremtų organų donorystę. Tačiau prašome **neskelbti** konfidencialios informacijos socialinėje žiniasklaidoje, tokios kaip:

- duomenų apie jūsų artimo asmens donorystę;
- organų gavėjo(s) laiškų;
- Pranešimų iš ODTI.

Kaip galiu didinti informuotumą apie organų donorystę?

Kai kurios šeimos noriai dalinasi informacija apie organų donorystę. Ir jūs galite tai daryti, neskelbdami konfidencialios informacijos socialinėje žiniasklaidoje. Jeigu norėtumėte didinti informuotumą apie organų donorystę, prašome susisiekti su mumis.

Kreipkitės į mus dėl išsamesnės informacijos

Jeigu jums reikia pagalbos ar išsamesnės informacijos bet kokiais šiame vadove nurodytais klausimais, prašome susisiekti su mumis ODTI biure.

01 878 8388

nops@hse.ie

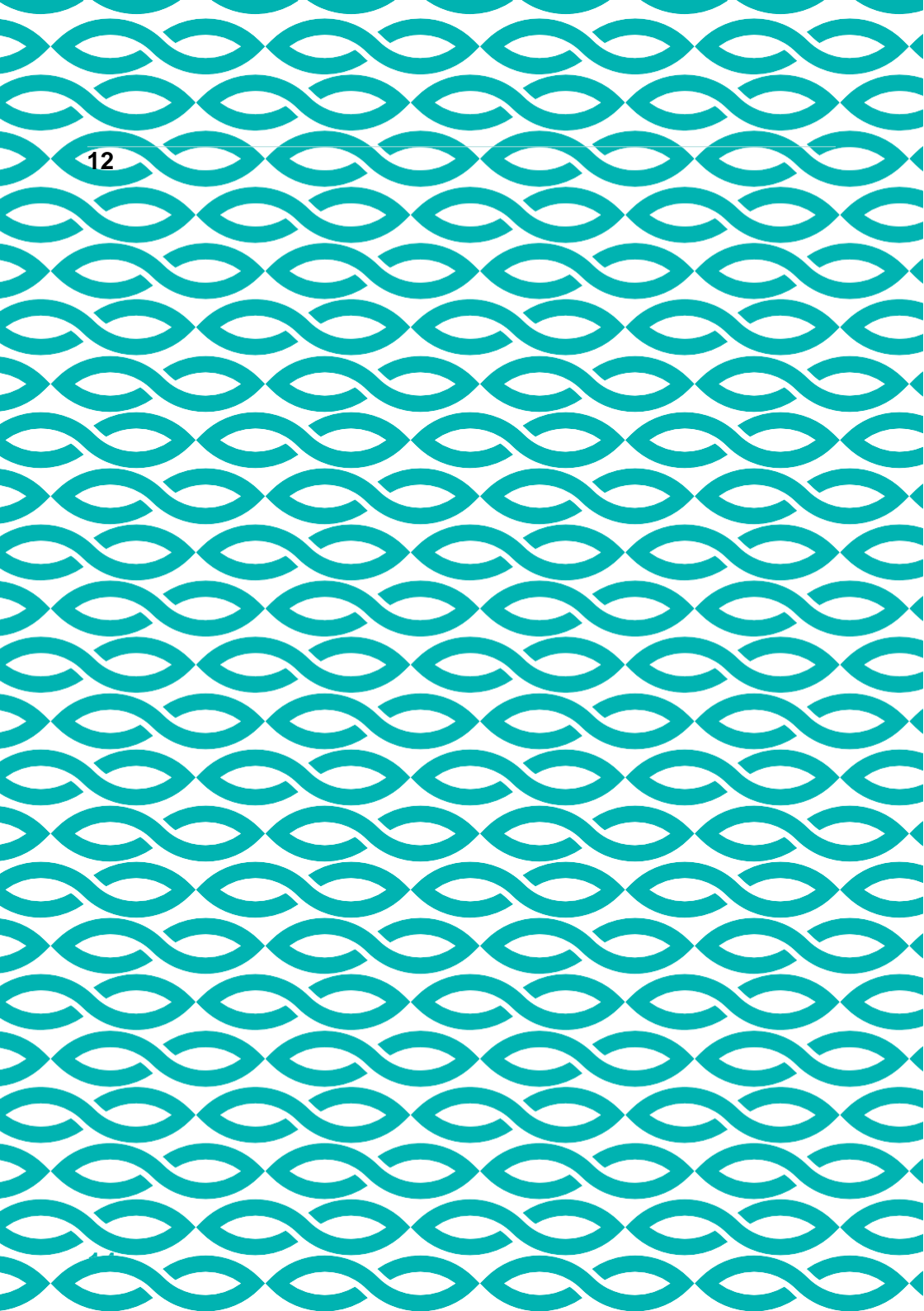
Deonú agus Trasphlandú Orgán Éireann
Organ Donation Transplant Ireland

Misijos pareiškimas

Nacionalinė organų donorystės tarnyba užjaučiančiai ir rūpestingai darbuojasi, kad organų donorystė būtų įmanoma.

Esame įsipareigoję didinti sveikatos priežiūros specialistų ir plačiosios visuomenės sąmoningumą ir supratimą apie organų donorystę.

Su pagarba ir jautrumu suteikiame asmenims ir jų šeimoms žinių, kad jie galėtų priimti pagrįstus sprendimus dėl organų donorystės.

ODTI
Ground Floor
Bridgewater Business Centre
Conynham Road
Islandbridge
Dublin 8
D08T9NH (Ireland)

Deonú agus Trasplandú Orgán Éireann
Organ Donation Transplant Ireland

